

дилъ (1503 г.) едни да ся горять, на другы — да ся рѣжыть языци-ти и да гы пращать въ заточеніе, а повече-то — да ся распрятать изъ монастыри-ты, отъ оныя, кои-то были обвинявани като еретици, та тѣй ся прѣкратила и тѣхна-та ересь.

§. 83. Братско-то училище въ Чюдова монастырь; училище-то на типографіѣ-тѣ; умножаніе-то на училища-та, семинаріи-ты и академіи-ты; плодове-ти на духовно-то просвѣщеніе.

Кога-то утихнѣлы подвижнѣ-ты отъ Самозванство-то бури въ Россіѣ, и стремленіе-то камъ просвѣщеніе-то зѣло да ся възражда пакъ. Завърнѣтъ отъ робство Патриархъ Филаретъ, отворилъ въ Чюдова монастырь патриаршеско-то Грько-Латинско училище, дѣ-то пьрвый учитель былъ нѣкой си грькъ Арсеній. А на 1649 год. ся повиыкали съ царскѣ грамотѣ отъ братскыя Киевскы монастырь нѣколко душъ учени старци, да прѣвождать Грьцкы книги, и да прѣдавать тамъ и риторикѣ, та че въ врѣмя-то на Миконагы помѣстили съвсѣмъ въ монастыря, и единый отъ тѣхъ, — Славенецкый Епифаній станѣлъ начяльникъ на тамошно-то училище. Поподирѣ на 1679 годинѣ, царь-тѣ — Теодоръ Алексевичъ и Патриархъ Іоакимъ отворили и въ Москвѣ въ дома на типографіѣ-тѣ още едно грьцко училище, кое-то слѣдъ двѣ години ся нарѣкло Академія, и ся прѣподавалы тамъ Словенскы-ты, Богословскы-ты и Философскы-ты науки. Пьрви-ти нейни наставници были двама душъ учени и даровити Гьрци, свършили курсъ въ Падуанскы университетъ и съ докторскы правдины; тѣ ся наричали братія Лихуди.

А Петъръ Великій, кой-то най-много ся старалъ за просвѣщеніе-то на Россіѣ, заповѣдалъ вредомъ при архиерейскы-ты доме да ся отварять и училища, за да ся приготвятъ въ тѣхъ достойни служители на вѣрѣ-тѣ. Ростовскый святитель, Димитрій, пръвъ отворилъ отъ себе си таквози училище въ Ростовъ, и много-пѣти самичкѣ прѣдавалъ уроци, и тълкувалъ Св. Писаніе; а Новгородскый митрополитъ Іовъ отворилъ въ дома си двѣ: одно-то — Грько-Славянско, а друго-то — само Славянско, а по-послѣ — и другы по-малкы отъ тѣхъ въ нѣколко градове изъ епархіѣ-тѣ си. Като тыя училища съ врѣмя было отворены по сичкы-ты другы епархіи, и най-напрѣдъ ся поддържалы отъ доходы-ты на монастырскы-ты имоти; а послѣ тыя имоти ся усвоили отъ Пра-